

Vaccinatie daklozen/ongedocumenteerden/personen zonder postadres

Dak- en thuislozen zijn genoemd als doelgroep die aparte aandacht nodig heeft als het gaat om het vaccineren voor COVID-19. Het is niet als separate doelgroep gedefinieerd in de vaccinatievolgorde. Dak- en thuislozen vallen onder de doelgroep 'gewone burgers', maar er is wel extra inzet nodig om ervoor te zorgen dat ook zij gevaccineerd kunnen worden. In deze notitie inventariseert de GGD de omvang en de aard van de doelgroep in Flevoland en eventuele knelpunten. Naar aanleiding daarvan doen we voorstellen voor uitgangspunten voor een vaccinatieaanpak voor deze doelgroep en werken we een aantal mogelijke werkwijzen uit voor die aanpak.

Het is belangrijk om voor deze doelgroep een tijdige en specifieke vaccinatiestrategie te maken:

- Voorkomen moet worden dat er één specifieke doelgroep op straat loopt waarvan iedereen weet dat die waarschijnlijk niet gevaccineerd is. Niet vaccinatie werkt drempelverhogend om toe te leiden naar zorg.
- De extra inzet van GGD, huisartsen en straatdokter vraagt veel regionale afstemming en planning, dat gebeurt bij voorkeur tijdig (zo vroeg mogelijk) en willen we net zo graag snel achter de rug hebben.
- Slechts een deel van de groep is echt extra kwetsbaar voor Corona zelf, maar ze zijn wel allemaal extra kwetsbaar voor de maatschappelijke gevolgen (waaronder ook sociale uitsluiting).
- De professionals in zorg en bij politie die met deze groep in aanmerking komen zijn ook niet extra gevaccineerd geweest, terwijl de omstandigheden van onderling contact juist minder goed controleerbaar zijn dan binnen in een instelling. Er is meer contact met verschillende ambulante hulpverleners of andere professionals.
- Het gaat om minder dan een procent van de bevolking: de remmende werking op de rest van de vaccinatiecampagne is verwaarloosbaar.

Inventarisatie

Dak- & thuislozen in opvanglocaties:

Plaats	Locatie	Max aantal cliënten	Aanbieder	Bijzonderheden
Almere-Stad	Wisselweg 180 1314 CC	44	LdH	Oggz problematiek Cliënten hebben postadres Spoordreef 14b, 1315 GN Op locatie vaccineren Bij voorkeur 's ochtends
Almere-Stad	DNO Spoordreef 14b 1315 GN	12	LdH	Oggz problematiek Cliënten hebben postadres Spoordreef 14b, 1315 GN Op deze locatie ook BW Domus Op locatie vaccineren Bij voorkeur 's ochtends
Almere-Haven	Perspectief Markt 122 1354 BA	17	LdH	Oggz problematiek Meer kwetsbare cliënten Gezondheidscentrum op loopafstand. Vaccineren op locatie heeft voorkeur maar niet noodzakelijk.
Almere-Poort	Poort Pierre de Coubertinlaan 21- 23 1362 LA	29	LdH	Tijdelijke opvang ivm corona/winterkoude Oggz-problematiek Cliënten hebben veelal postadres Spoordreef 14b, 1315 GN Ook ongedocumenteerden en personen die niet ingeschreven staan Op locatie vaccineren Bij voorkeur 's ochtends Veel verloop
Almere-Buiten	Vovend J Makassarweg 41 1335 HW	6	Kwintes	Jongeren Op locatie ook BW Kwintes jongeren Vaccineren op locatie niet noodzakelijk, of tegelijkertijd met BW.
Almere-Buiten	Tijdelijke opvang Moskoustraat 32 1334 EH	2	LdH	Oudere daklozen Vaccineren op locatie niet nodig.
Lelystad	DNO Zuiderwagenplein 14 8224 AC	12	LdH	Oggz problematiek Cliënten hebben postadres Stadhuisplein 2, 8232ZX Op locatie vaccineren Bij voorkeur 's ochtends
Lelystad	Iriszorg Gondel 36-23 8243 DG	24	Iriszorg	Alleenstaande ouders/gezinnen Op locatie Gondel ook BW Vaccineren op locatie niet noodzakelijk, of tegelijkertijd met BW

01 maart 2021 v0.5

	Kamp 32-03 8226 GT			
Lelystad	WAT Grevenlingenstraat 145 8226 GC	4	Kwintes	• Jongeren • Op locatie ook BW • Vaccineren op locatie niet noodzakelijk, of tegelijkertijd met BW
Lelystad	Timon Wold 23-02 Wold 23-02 Wold 23-28 Wold 25-25A 8225 BC	8	Timon	• Jonge moeders met kind • Op locatie ook beschut wonen jonge moeders en jongeren • Vaccineren op locatie niet noodzakelijk.
Emmeloord	Noodopvang Ijsselmeerlaan 212-214 8304 GN	5	Kwintes	• Oggz problematiek • Op locatie ook BW • Op locatie vaccineren heeft voorkeur, niet noodzakelijk. • Vaccineren in de ochtend • Vaccineren in combinatie met BW.

Gezinsopvang:

In bovenstaand schema zijn niet de extramurale gezinsopvanglocaties opgenomen. Dat hoeft ook niet. Het gaat om totaal 17-20 gezinnen (incl crisiswoningen LdH), die ingeschreven staan op het adres van verblijf, zodat een reguliere uitnodiging voor vaccinatie hen bereikt. Ook is er geen sprake van andere belemmeringen waardoor vaccinatie niet via de normale route zou kunnen.

Postadressen:

Naast de daklozen die in opvangvoorzieningen verblijven, heeft een aantal Flevolandse ook een postadres; Almere: +/- 318; d.d. 31-01-2021. Almere is centrumgemeente voor postadressen. Ook de cliënten die bij de Wisselweg (44), DNO Almere (12), Poort (29) verblijven hebben een postadres.

Lelystad: 50 postadressen (dit is inclusief de 12 cliënten die bij de Dag- en Nachtopvang verblijven) d.d. 30-01-2021

Overige gemeenten: aantallen postadressen nog opvragen: aantallen zullen veel lager liggen dan in Almere/Lelystad

Bed Bad Brood opvang voor niet rechthebbenden:

Op meerdere locaties in Almere/Lelystad worden asielzoekers opgevangen die nog wel in procedure zijn, maar geen recht meer hebben op COA-opvang; 12 personen. LdH is de zorgaanbieder. Verdere informatie ontbreekt.

Ongedocumenteerden:

Daarnaast verblijft in Flevoland nog een groep ongedocumenteerden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om arbeidsmigranten die nog niet in de BRP staan ingeschreven en personen van buiten de EU die illegaal zijn. Vanuit de reguliere hulpverlening is er geen zicht op deze mensen. Ook het Rode Kruis weet niet hoe groot deze groep is, maar probeert hier in de komende maanden wel meer zicht op te krijgen. Via de huisartsen komt het signaal dat binnen elke huisartsenpraktijk zeker 2 tot 3 cliënten ongedocumenteerd zijn.

Vindplaatsen: huisartsen, kerken, voedselloket, IDO Lelystad, Rode Kruis, Sociaal Medisch Spreekuur, Vangnet & Advies, bemoeizorg/outreach LdH/Kwintes, Landelijk Steunpunt Ongedocumenteerden (LOS), Vluchtelingenwerk, Politie, werkgevers van arbeidsmigranten.

Register Niet Ingeschrevenen (RNI)/ Emigratie:

Personen die niet langer in Nederland verblijven of onbekend is op welk adres zij verblijven; worden door de gemeente uitgeschreven. Zij staan vaak geregistreerd als 'geëmigreerd' of in het register voor niet ingezetenen. Veel van deze personen verblijven feitelijk wel gewoon in Nederland, binnen hun netwerk of marginaal gehuisvest (kraakpanden, illegale onderhuur, camping etc). Omvang doelgroep in Flevoland is niet bekend.

Vindplaatsen: huisartsen, kerken, voedselloket, IDO Lelystad, Rode Kruis, Sociaal Medisch Spreekuur, Vangnet & Advies, bemoeizorg/outreach LdH/Kwintes, Politie.

Omvang doelgroep ongedocumenteerden/personen zonder postadres/ RNI/Emigratie:

Aangezien deze personen niet vindbaar zijn in bijvoorbeeld de BRP, is het niet goed mogelijk om de exacte omvang van de doelgroep te bepalen. Vooralsnog schatten we in dat het gaat om een groep van max 1500 personen in Flevoland¹.

Knelpunten

- Dak- en thuislozen verblijven soms in een opvanginstelling, soms op straat of binnen hun eigen netwerk. De doelgroep is bovendien wisselend van samenstelling en verblijft doorgaans kortdurend in een opvanglocatie. Overplaatsingen en vertrek komen geregeld voor.
- Als ze niet geregistreerd staan in de Basis Registratie Personen, zijn ze voor de overheid niet of nauwelijks te bereiken.
- Onder ongedocumenteerden zal veel wantrouwen zijn tegen de overheid in het algemeen en tegen registratie als gevaccineerde in het bijzonder. Ook uit angst om uitgezet te worden²
- Schriftelijke uitnodigingen worden door een groot deel van de doelgroep niet of te laat gelezen, of niet begrepen.
- Onder de doelgroep komt veel zorgmijding, verslavings- en/of psychiatrische problematiek voor.
- Het zal moeilijk zijn om inzicht te krijgen in de omvang van de groep en overzicht te houden op wie gevaccineerd is.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/12/16/bijlage-schattingen-onrechtmatig-in-nederland-verblijvende-vreemdelingen-2017-2018>

De conclusie dat de ware omvang van de populatie onrechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen in het jaar medio 2017 – medio 2018 waarschijnlijk tussen de ca. (bijna) 23.000 en ca. 58.000 ligt. Aandeel Flevoland in totale bevolking Nederland (1-1-2020): 2,4% → tussen de 552 en 1392 in Flevoland.

² WHO heeft geconstateerd dat ongedocumenteerden tijdens de coronacrisis overheidsinstanties hebben gemedend.

Uitgangspunten

De bovenstaande knelpunten gelden niet voor de hele doelgroep. Een deel van de doelgroep, zoals bijvoorbeeld de personen in de gezinsopvang kunnen via de reguliere weg in het vaccinatieprogramma worden meegenomen. Voor de andere, meer ingewikkelde doelgroepen is het goed om aan de volgende uitgangspunten vast te houden.

- Het heeft sterk de voorkeur om te werken met een eenmalig vaccin, omdat een tweede vaccinatie erg belemmerd zal worden door praktische en administratieve problemen en door het zorgmijdende gedrag van de doelgroep.
- Vindplaatsgericht vaccineren, wij zullen actief naar ze toe moeten en zo mogelijk per locatie iedereen vaccineren.
- Er moeten mogelijkheden gecreëerd worden om mensen drempelloos te vaccineren, zonder registratie en in een vertrouwde omgeving.

Nadere uitwerking werkwijzen

De volgende aanpakken zijn mogelijk:

1. Vaccinatie op priklocatie GGD
2. Vaccinatie via mobiel team/vaccinatie op locatie.
3. Vaccinatie door huisarts
4. Vaccinatie tegelijk met BW op dezelfde locatie.
5. Vaccinatie loket voor ongedocumenteerden/ personen zonder postadres
6. Mogelijkheden voor huisartsen om ongedocumenteerden en personen zonder postadres te vaccineren

1. Vaccinatie op priklocatie GGD

Geschikt voor	Voordeel	Nadeel	Vragen
Gezinsopvanglocaties Kwintes en LDH	Volgt regulier vaccinatieprotocol Vraagt weinig extra organisatie vanuit GGD	Niet iedereen tegelijkertijd gevaccineerd	
Timon	en opvangvoorzieningen		
Iriszorg			
Omvang: +/- 74 personen			

- Minder geschikt voor daklozen in DNO's, winteropvang of die op straat verblijven ivm veelvoorkomende zorgmijding
- Niet geschikt voor ongedocumenteerden of daklozen zonder postadres; die kunnen niet worden bereikt.

2. Vaccinatie door mobiel team/vaccinatie op locatie

<u>Geschikt voor</u>	<u>Voordeel</u>	<u>Nadeel</u>	<u>Vragen</u>
Opvanglocaties voor alleenstaanden: Almere 3 locaties LdH (92) Lelystad 1 locatie LdH (12) Emmeloord 1 locatie Kwintes (5)	Ook vaccinatie van zorgmijders mogelijk Laagdrempelig voor cliënten Hogere vaccinatiegraad onder de doelgroep Ook ongedocumenteerden/niet-rechthebbenden die in de opvang verblijven kunnen gevaccineerd worden ³ .	Aparte organisatie GGD nodig; instellen van mobiel team; extra prikcapaciteit realiseren voor daklozendoelgroep. Vaccinatie moet bij voorkeur in de ochtend, omdat de meeste cliënten dan op locatie zijn. Alternatief kan zijn dat de huisartsen met een mobiel team op locatie vaccineren. Populatie op locaties wisselt regelmatig; meerdere locatiebezoeken gewenst.	Hoe worden de cliënten tegelijkertijd uitgenodigd? Hoe ontvangen ongedocumenteerden/niet-rechthebbenden hun uitnodiging tot vaccinatie? Kan hier het Sociaal Medisch Spreekuur tijdelijk voor ingezet worden?
Omvang: +/- 110 personen			

- Niet geschikt voor ongedocumenteerden of daklozen zonder postadres; die kunnen niet worden bereikt.

3. Vaccinatie door huisarts

<u>Geschikt voor</u>	<u>Voordeel</u>	<u>Nadeel</u>	<u>Vragen</u>
Personen die niet naar priklocaties kunnen reizen of niet op opvanglocatie bereikt kunnen worden Opvang LdH Almere Buiten (2)	Client hoeft niet naar priklocatie te reizen	Cliënten in opvanglocaties hebben doorgaans eigen huisarts behouden. Dit is doorgaans niet de huisarts in de buurt van de opvang.	Kunnen deze cliënten meegenomen worden bij de vaccinatie van cliënten in Buitenhage (dat aanpalend is)?
Omvang: +/- 2 personen			

- Gelet op beperkte omvang van deze doelgroep; in voorkomende gevallen met maatwerk oplossen.

4. Vaccinatie tegelijk met BW op dezelfde locatie:

<u>Geschikt voor</u>	<u>Voordeel</u>	<u>Nadeel</u>	<u>Vragen</u>
Opvanglocaties	Ook vaccinatie van zorgmijders mogelijk	BW-clieuten vallen in een andere	Hoe worden de cliënten tegelijkertijd uitgenodigd?

³ Rijksoverheid heeft in elk geval gesteld dat ongedocumenteerden in aanmerking komen voor vaccinatie: <file:///H:/Downloads/beantwoording-kamervragen-over-de-vaccinatiestrategie.pdf>

gecombineerd met een BW locatie	Laagdrempelig voor cliënten Hogere vaccinatiegraad onder de doelgroep Aansluiten bij vaccinatieprogramma BW.	doelgroep binnen het vaccinatieprogramma. <i>Over het vaccinatieprogramma BW is nog veel onduidelijkheid. De BW doelgroep valt niet onder de GGZ cliënten. Een specifieke strategie voor BW-cliënten is landelijk (nog) niet gemaakt.</i> Vaccinatie moet bij voorkeur in de ochtend, omdat de meeste cliënten dan op locatie zijn. Populatie op locaties wisselt regelmatig; meerdere locatiebezoeken gewenst.	Mogen de cliënten in de maatschappelijke opvang eerder gevaccineerd worden om zo te kunnen aansluiten bij de vaccinatie van de doelgroep BW (GGZ-cliënten).
Almere 1 locatie LdH (12) 1 locatie Kwintes (6)			
Lelystad 1 locatie Kwintes (4), 1 locatie Iriszorg (18)			
Emmeloord 1 locatie Kwintes (5)			
Omvang: +/- 41 personen			

- Niet geschikt voor ongedocumenteerden of daklozen zonder postadres; die worden niet bereikt.

5. Vaccinatieloket voor ongedocumenteerden/personen zonder postadres/ RNI/Emigratie

Geslacht voor	Voordeel	Nadeel	Vragen
Ongedocumenteerden en daklozen die niet in opvang verblijven en/of geen postadres hebben, RNI-ingeschrevenen, waaronder ook arbeidsmigranten	Laagdrempelig voor cliënten Hogere vaccinatiegraad onder de doelgroep die niet geregistreerd staan bij de overheid Ook toegankelijk voor arbeidsmigranten. Ook toegankelijk voor cliënten in de BBB-opvang	Aparte organisatie GGD nodig; Bij voorkeur aansluiten bij reguliere prikstraten. Is dit te realiseren binnen reguliere prikcapaciteit met aanvullende afspraken? Doelgroep kan niet rechtstreeks uitgenodigd worden, moet bereikt worden via voorlichting of via hulpverlenende partners. Voorlichting via GGD, Gemeente -> generiek en specifiek. Eenmalig vaccin is noodzakelijk. Omvang doelgroep is niet bekend, en het is niet bij te houden of de volledige doelgroep bereikt wordt.	Hoe worden de cliënten bereikt? Inzet van Vangnet, bemoeizorg LdH/Kwintes, Rode Kruis mogelijk om de doelgroep te bereiken? Op welk moment is deze doelgroep aan de beurt (ook in het licht van de publieke opinie)? Hoe wordt bijgehouden wie gevaccineerd wordt? Is het mogelijk om bij Burgerzaken uitschrijvingen uit BRP tijdelijk op te schorten?
Almere (318 postadressen) Ongedocumenteerden & zonder postadres (+/- 1000)			
Lelystad (50 postadressen) Ongedocumenteerden & zonder postadres (+/-350)			
Overige gemeenten aantallen niet bekend. Meer arbeidsmigranten in Zeewolde/Dronten/NOP			
Omvang: max 1500			

personen			

6. Vaccinatie door huisarts van ongedocumenteerden/personen zonder postadres/ RNI/Emigratie

Geslacht voor	Voordeel	Nadeel	Vragen
Ongedocumenteerden en daklozen die niet in opvang verblijven en/of geen postadres hebben, RNI-ingeschrevenen	Laagdrempelig voor cliënten Hogere vaccinatiegraad onder de doelgroep die niet geregistreerd staan bij de overheid Ook toegankelijk voor arbeidsmigranten. Ook toegankelijk voor cliënten in de BBB-opvang	Vraagt bevoegdheden en beslissruimte voor huisartsen die ze nu niet hebben. Logistieke problemen omdat de verdeling en aantallen van vaccins niet te voorspellen zijn. Doelgroep kan niet rechtstreeks uitgenodigd worden, moet bereikt worden via voorlichting of via hulpverlenende partners.	Hoe worden de cliënten bereikt? Inzet van Vangnet, bemoeizorg LdH/Kwintes, Rode Kruis mogelijk om de doelgroep te bereiken? Op welk moment is deze doelgroep aan de beurt (ook in het licht van de publieke opinie)? Hoe wordt bijgehouden wie gevaccineerd wordt? Zijn/komen hier (landelijke) richtlijnen voor? Is het mogelijk om bij Burgerzaken uitschrijvingen uit BRP tijdelijk op te schorten?
Almere (318 postadressen) Ongedocumenteerden & zonder postadres (+/- 1000)		Voorlichting via GGD, Gemeente -> generiek en specifiek. Eenmalig vaccin is noodzakelijk.	
Lelystad (50 postadressen) Ongedocumenteerden & zonder postadres (+/-350)		Omvang doelgroep is niet bekend, en het is niet bij te houden of de volledige doelgroep bereikt wordt.	
Overige gemeenten aantallen niet bekend. Meer arbeidsmigranten in Zeewolde/Dronen/NOP			
Omvang: max 1500 personen			

Advies:

- Combinatie van optie 1, 2, 5 en 6. Zoveel mogelijk cliënten uitnodigen voor een reguliere vaccinatie. In ieder geval de cliënten in de gezinsopvang van Kwintes/LdH en uit de intramurale settingen bij Timon en Iriszorg.
- Voor de grote opvanglocaties voor alleenstaanden inzetten op een mobiel team dat vaccineert op locatie. Evt met inzet Sociaal Medisch Spreekuur.
- Voor ongedocumenteerden/personen met een postadres of niet geregistreerd in de BRP, de mogelijkheid creëren om bij een reguliere priklocatie gevaccineerd te worden. Evt hierbij Rode Kruis inzetten voor begeleiding van deze doelgroep (vinden, verbinden en begeleiding bij de vaccinatie).
- Organiseren van mogelijkheden voor de huisarts om te vaccineren aan de ongedocumenteerden die zij al in hun praktijk zien.
- Gerichte informatievoorziening aan organisaties die contacten hebben met ongedocumenteerden, zodat deze doelgroep bereikt wordt.